

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžfk/69/2019
Identifikačné číslo spisu: 3018200036
Dátum vydania rozhodnutia: 24.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3018200036.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca a JUDr. Igora Belka, v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľ): Zlatá Huta, spol. s r.o., so sídlom Bernolákova 11/3040, Trenčín, IČO: 31 426 964, zast.: JUDr. Bohumil Novák, advokát, so sídlom Horná 27, Banská Bystrica, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 102345186/2017 zo dňa 09.11.2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/13/2018-96 zo dňa 28. mája 2019, jednomyselne takto Smolinská

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietla.

Účastníkom právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred orgánmi finančnej správy

1. Daňový úrad Trenčín (ďalej len „prvostupňový správny orgán“ alebo „správca dane“) rozhodnutím č. 101979713/2017 zo dňa 18.09.2017 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) postupom podľa § 156 ods. 1 písm. a) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (Daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) vyrubil žalobcovi úrok z omeškania vo výške 161.009,40 Eur. Dôvodil tým, že dodatočným platobným výmerom č. 645/230/99048/11/FEČ z 08.11.2011 (ďalej len „dodatočný platobný výmer“), ktorý bol potvrdený rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1040508/1/335653/2012/5199-r z 16.03.2012, bol žalobcovi vyrubení rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie február 2008 vo výške 268.349,03 Eur. Žalobca daň nezaplatil v lehote splatnosti.

2. Na odvolanie žalobcu žalovaný rozhodnutím č. 102345186/2017 zo dňa 09.11.2017 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného“) potvrdil prvostupňové rozhodnutie postupom podľa § 74 ods. 4 daňového

poriadku. K odvolacím dôvodom uviedol, že výšku ani výpočet úrokov z omeškania žalobca nenamietal, nesúhlasil však s dodatočným platobným výmerom tvrdiac, že jeho vydaním až dňa 19.09.2017 boli porušené žalobcove práva. Aké práva mali byť postupom správcu dane porušené, však žalobca podľa názoru žalovaného neuviedol.

II.

Konanie pred krajským súdom

3. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) a navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

4. Žalobca v žalobe poukázal na skutočnosť, že v konaniach týkajúcich sa aj prerokúvanej veci ide o totožné obchody žalobcu v rôznych zdaňovacích obdobiach, kde žalobca podal viacero žalôb a ústavných sťažností pre porušenie jeho práv v daňovom konaní. Vyslovil názor, že tieto skutočnosti je potrebné skúmať ako prejudiciálne otázky, pretože Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. I. ÚS 314/2015 zrušil rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky s totožným skutkovým stavom, ale za zdaňovacie obdobie jún 2008, a ďalšiu ústavnú sťažnosť, týkajúcu sa zdaňovacieho obdobia máj 2008, ako neopodstatnenú odmietol.

5. V rámci žalobných bodov žalobca napádal rozhodnutie žalovaného poukazujúc na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (najmä rozsudky vo veciach Optigen, Kittel a Recolta Recycling, Tóth, Kabalfrisa, Mahagében), pričom bol presvedčený, že jeho dobromyseľnosť v rámci hospodárskej činnosti nebola nikdy spochybnená a z tohto dôvodu je celé konanie nezákonné.

6. Správca dane podľa názoru žalobcu porušil zákon, keď rozhodnutie o vyrubení úroku z omeškania vydal až po piatich rokoch od splatnosti dane, teda viac ako rok po uplynutí maximálnej 4-ročnej lehoty na vyrubenie úroku z omeškania.

7. Na základe uvedených skutočností sa žalobca domáhal prerušenia konania z dôvodu podanej ústavnej sťažnosti na porušenie jeho základných práv, najmä v súvislosti s postupom správcu dane pri daňovej kontrole týkajúcej sa aj zdaňovacieho obdobia tvoriaceho predmet konania v prejednávanej veci.

8. Žalovaný v písomnej reakcii navrhoval žalobu zamietnuť a poukazoval najmä na skutočnosť, že žalobca nepodal správnu žalobu proti rozhodnutiam finančných orgánov vo veci vyrubenia dane za zdaňovacie obdobie február 2008.

9. Vo vzťahu k žalobnej námietke týkajúcej sa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie žalovaný poukazoval na odlišný skutkový stav v prejednávanej veci.

10. Pokiaľ sa týka námietky žalobcu ohľadne vyrubeneho úroku z omeškania, žalovaný uviedol, že pri vyrubení úroku z omeškania postupoval v zmysle relevantných zákonných ustanovení, úrok z omeškania počítal najdlhšie za 4 roky omeškania a úrok nebol vyrubený po uplynutí 5 rokov od konca roka, v ktorom bol žalobca povinný rozdiel dane zaplatiť, keďže rozdiel dane sa stal splatným dňa 13.04.2012.

11. Žalovaný sa nestotožnil ani s návrhom žalobcu na prerušenie konania, pretože podľa jeho mienky nebol naplnený dôvod postupovať podľa § 61 ods. 1 písm. a) daňového poriadku, keďže správca dane vydal rozhodnutie pred podaním ústavnej sťažnosti.

12. Krajský súd vyhlásil rozsudok dňa 28.05.2019, ktorým správnu žalobu a návrh na prerušenie konania zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

13. V odôvodnení rozsudku krajský súd vyhodnotil za nedôvodnú žalobnú námietku týkajúcu sa nedodržania zákonnej lehoty na vyrubenie úroku z omeškania. Poukázal na skutočnosť, že žalobca bol

povinný zaplatiť vyrubený úrok z omeškania do konca roku 2012, a teda 5-ročná lehota uplynula dňa 31.12.2017. Žalobcovi bolo rozhodnutie žalovaného doručené dňa 28.11.2017.

14. Krajský súd tiež poukázal na to, že žalobca rozhodnutie o vyrubení rozdielu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie február 2008 nenapadol na správnom súde. Preto podľa názoru súdu ani námietka týkajúca sa porušenia práva žalobcu na odpočet DPH s poukazom na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie nebola dôvodná, keďže predostreté skutočnosti mal žalobca namietat' proti rozhodnutiu, ktoré bolo základom na vyrubenie úroku z omeškania. V tejto súvislosti považoval krajský súd za irelevantné aj pertraktované nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky. I keď boli rozhodnutia správca dane vydané na základe totožnej daňovej kontroly, správca dane rozhodol o každom zdaňovacom období samostatným rozhodnutím a preto mal žalobca podľa názoru súdu brojiť proti každému z rozhodnutí, ktoré sa týkali jednotlivých kontrolovaných zdaňovacích období.

15. Výrok o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania krajský súd oprel o skutočnosť, že ústavné sťažnosti, ktoré žalobca podal, sa týkali rozhodnutí za iné zdaňovacie obdobia a žalobca rozhodnutie finančných orgánov o vyrubení rozdielu na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie február 2008 na správnom súde nenapadol.

III.

Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenie žalovaného

A)

16. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) a navrhol, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

17. Sťažnostný bod týkajúci sa odňatia možnosti konať pred súdom sťažovateľ odôvodňoval tým, že sa krajský súd žiadnym spôsobom nevysporiadal s jeho návrhom na prerušenie konania.

18. Podľa názoru sťažovateľa sa záverom Ústavného súdu Slovenskej republiky o porušení základných práv sťažovateľa „v daňovej kontrole“ vysloveným v náleze sp. zn. I. ÚS 30/2018 z 30.01.2019 stalo nezákonným rozhodnutie, ktoré bolo podkladom pre „počítané“ úroky z omeškania, rovnako ako všetky naň nadväzujúce rozhodnutia, kde posledným je preskúmané rozhodnutie.

B)

19. Žalovaný k obsahu kasačnej sťažnosti uviedol, že sa k postupu krajského súdu nebude vyjadrovať, pretože to nie je jeho úlohou. V ostatnej časti stanoviska zotrval na postoji uvedenom v napadnutom rozhodnutí, ako aj vo vyjadrení k žalobným námietkam sťažovateľa. Záverom žalovaný opätovne zdôrazňoval, že sa sťažovateľ nedomáhal súdneho prieskumu rozhodnutia, ktoré tvorilo podklad pre vyrubenie úroku z omeškania.

IV.

Právne závery kasačného súdu

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci v zmysle § 445 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po verejnej porade senátu jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

21. Z administratívneho spisu vyplýva, že Daňový úrad Trenčín vykonal u žalobcu daňovú kontrolu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobia január až apríl a jún až november 2008. Správca dane vydal dodatočný platobný výmer na základe rozhodnutia Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/226/1149/91561/2011/994159-r, ktorým bol pôvodný dodatočný platobný výmer č.

645/230/91011/10/Feč z 12.10.2010 zrušený a vec bola vrátená správcovi dane na ďalšie konanie. Obsahom odvolacích námietok sťažovateľa proti dodatočnému platobnému výmeru boli obdobné skutočnosti, s ktorými sa obrátil aj na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) vo veci porušenia jeho základných práv rozhodnutiami Najvyššieho súdu vo veciach vedených pod p. zn. 2Sžf/34/2015 a sp. zn. 6Sžf/23/2015. Išlo predovšetkým o námietky týkajúce sa neexistencie prvostupňového správneho konania a nezákonnosti medzinárodnej výmeny informácií v nadväznosti na skutkový stav zistený v daňovom konaní.

22. Žalovaný odvolanie sťažovateľa zamietol a potvrdil dodatočný platobný výmer správcu dane rozhodnutím č. 1040508/1/335653/2012/5199-r z 16.03.2012. Rozhodnutie žalovaného nadobudlo právoplatnosť dňa 29.03.2012. Na základe skutočnosti, že vyrubený rozdiel dane žalobca nezaplatil v určenej lehote a ani sa v zákonnej lehote neobrátil so žalobou na správny súd, správca dane prvostupňovým rozhodnutím vyrubil žalobcovi úrok z omeškania z neuhradeného rozdielu dane, ktoré bolo potvrdené napadnutým rozhodnutím žalovaného.

23. Predmetom konania o sťažnostných bodoch kasačnej sťažnosti nebol spor ohľadne nesprávneho posúdenia otázky zákonnosti prerušenia konania po právnej stránke (s ohľadom na výsledky konania pred Ústavným súdom), ale námietka sťažovateľa, že sa krajský súd žiadnym spôsobom nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou týkajúcou sa prerušenia súdneho konania (§ 100 ods. 2 písm. b/ S.s.p.), čím došlo podľa názoru sťažovateľa k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces.

24. Uvedený sťažnostný bod nepovažoval kasačný súd v kontexte sťažnostných námietok za opodstatnený. Z ustálenej rozhodovacej praxe vyplýva, že sťažovateľom namietaná nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu v časti zamietnutia návrhu na prerušenie konania by musela vyplývať z absencie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Zákonným limitom aplikácie doktríny nepreskúmateľnosti rozhodnutia správneho súdu sú také jeho vady, ktoré spočívajú v úplnej absencii dôvodov rozhodnutia, alebo v existencii takých zásadných procesných väd, pre ktoré je preskúmanie napadnutého rozhodnutia nevyhnutné (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Abdullayev proti Rusku). Správny súd však v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nemusí dať detailné odpovede na všetky účastníkom konania predostreté otázky, ale len na tie, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci podstatné, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu (rozsudok ESLP vo veci Ruiz Torija v. Španielsko).

25. Podľa názoru kasačného súdu neobstojí tvrdenie sťažovateľa, že sa krajský súd návrhom na prerušenie konania nezoberal. Správny súd dostatočne reflektoval na návrh sťažovateľa na prerušenie konania, keď odôvodnenie rozhodnutia (body 5 až 9 napadnutého rozsudku) obsahuje stručné zhrnutie podstatných argumentov sťažovateľa, prehľad dotknutých právnych noriem, ako aj posúdenie skutkových a právnych záverov správnym súdom vo vzťahu k prerušeniu konania. Krajský súd podľa názoru kasačného súdu správne ustálil, že nakoľko sťažovateľ nepodal žalobu proti rozhodnutiu, ktorým žalovaný potvrdil dodatočný platobný výmer a ten tvorí podklad rozhodnutia o vyrubení úroku z omeškania, neexistuje žiadne konanie, s výsledkom ktorého by bol sťažovateľ nespokojný a napadol ho na Ústavnom súde. Kasačný súd sa stotožnil i s názorom krajského súdu, že ústavné sťažnosti, na ktoré sťažovateľ poukazuje, sa týkajú rozhodnutí v iných zdaňovacích obdobiach a preto by bolo prerušenie konania neopodstatnené.

26. Subjektívna nespokojnosť sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu ešte neodôvodňuje záver o jeho nepreskúmateľnosti v časti zamietnutia návrhu na prerušenie konania. I kasačný súd je tej mienky, že právne východiská obsiahnuté v nálezoch Ústavného súdu, na ktoré sťažovateľ poukazuje, majú právny základ v daňovej kontrole, ktorá bola podkladom pre rozhodnutia žalovaného vo veci vyrubenia rozdielu dane z pridanej hodnoty v rôznych zdaňovacích obdobiach roku 2008, ktoré však sťažovateľ nenapadol kvalifikovaným podaním na krajskom súde. Ďalší procesný postup Najvyššieho súdu vo vzťahu k dotknutým konaniam by podľa názoru kasačného súdu mal vplyv len na posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktoré sa týkalo dodatočného platobného výmeru, na podklade

ktorého bol sťažovateľovi vyrubený úrok z omeškania. Keďže však rozhodnutie, ktorým žalovaný potvrdil dodatočný platobný výmer správcu dane, nebolo predmetom súdneho prieskumu z dôvodu, že sťažovateľ proti nemu nebrojil, výsledky ďalšieho konania na Najvyššom súde, ktorého rozhodnutia sp. zn. 2Sžf/34/2015 a sp. zn. 6Sžf/23/2015 boli zrušené nálezom Ústavného súdu, by nemali žiadny vplyv na rozhodnutie žalovaného o vyrubenom úroku z omeškania. Totiž ak sťažovateľ chcel brojiť proti procesnému postupu správcu dane v daňovej kontrole, mohol a mal vyvinúť procesnú aktivitu vo vzťahu k rozhodnutiu žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie správcu dane o dodatočnom platobnom výmere.

27. Na základe vyššie uvedených zistení a úvah kasačný súd nepovažuje sťažnostné body kasačnej sťažnosti za opodstatnené a preto rozhodol podľa § 461 S.s.p. o zamietnutí kasačnej sťažnosti.

28. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. (a contrario) a vzhľadom na neúspech sťažovateľa v kasačnom konaní mu nepriznal právo na náhradu trov vynaložených v tomto konaní; zároveň kasačný súd nevidel dôvod na postup podľa § 168 S.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.